

การวิเคราะห์สมรรถนะดิจิทัลของนักบัญชีในยุคดิจิทัลที่ปฏิบัติงานบัญชี ในจังหวัดนครปฐม

An Analysis of Digital Competencies of Accountants in the Digital Age: A Case Study of Nakhon Pathom Province

พรทิพย์ สุขจำลอง¹, นวกรณ์ กาละปุก², กานต์รวี จงอิทธิ³

¹คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยธนบุรี, Pomtip_ac@thonburi-u.ac.th

²คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยธนบุรี, nawakorn@thonburi-u.ac.th

³คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยธนบุรี, boss1best2@thonburi-u.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาาระดับสมรรถนะดิจิทัลของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานบัญชีในจังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักบัญชีที่ขึ้นทะเบียนผู้ทำบัญชีและปฏิบัติงานบัญชี ในจังหวัดนครปฐม จำนวน 333 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยโดยภาพรวมของสมรรถนะดิจิทัลของนักบัญชี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = .72) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า ด้านการปรับตัวสอดคล้องความเปลี่ยนแปลงดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$ S.D. = .67) รองลงมาคือ ด้านความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = .72) ด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = .76) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = .71)

คำหลัก: สมรรถนะดิจิทัล, นักบัญชีในยุคดิจิทัล, สำนักงานบัญชี

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the digital competency levels of accountants operating in Nakhon Pathom Province. The sample consisted of 333 registered accountants practicing in Nakhon Pathom. The research instrument used for data collection was a questionnaire. Data were analyzed using mean and standard deviation. The research findings revealed that the overall digital competency of the accountants was at a high level ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = .72). When considering all four dimensions it was

found that Digital Adaptation to Change had the highest mean at a high level ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = .67), This was followed by Digital Technology Knowledge ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = .72) and Digital Problem Solving Skills ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = .76) and the lowest mean score was found in the use of digital technology ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = .71).

Keywords: Digital competency, Accountants in the digital era, Accounting firm

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและการดำเนินธุรกิจทั่วโลก โดยเฉพาะวิชาชีพบัญชีซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงิน เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) ระบบคลาวด์คอมพิวเตอร์ (Cloud Computing) และระบบอัตโนมัติทางกระบวนการ (Robotic Process Automation: RPA) ได้เข้ามาปรับเปลี่ยนบทบาทของนักบัญชีจากผู้บันทึกข้อมูลเชิงธุรกรรมไปสู่การเป็นนักวิเคราะห์ข้อมูลเชิงกลยุทธ์และที่ปรึกษาทางธุรกิจ International Federation of Accountants, 2019; World Economic Forum (2023) ส่งผลให้ “สมรรถนะดิจิทัล” (Digital Competency) กลายเป็นองค์ประกอบสำคัญของความสามารถในการแข่งขันทางวิชาชีพ

ในบริบทของประเทศไทย ภาครัฐได้ผลักดันนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างต่อเนื่องผ่านสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรและองค์กรให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตามการปรับตัวของสำนักงานบัญชี โดยเฉพาะในระดับภูมิภาคยังมีความแตกต่างกันทั้งในด้านการลงทุนด้านเทคโนโลยี ความพร้อมของบุคลากร และการพัฒนาทักษะดิจิทัล ส่งผลให้เกิดช่องว่างสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency Gap) ระหว่างความต้องการของตลาดกับศักยภาพที่แท้จริงของนักบัญชี

จังหวัดนครปฐมเป็นพื้นที่ที่มีสำนักงานบัญชีจำนวนมากรองรับผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจท้องถิ่น หากนักบัญชียังขาดสมรรถนะดิจิทัลที่เพียงพอ อาจส่งผลต่อคุณภาพการจัดทำรายงานทางการเงิน ความรวดเร็วในการให้บริการ ความปลอดภัยของข้อมูล และความสามารถในการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในระยะยาว อีกทั้งในยุคที่ระบบบัญชีออนไลน์และระบบอัตโนมัติเข้ามาทดแทนงานประจำ (Routine Tasks) นักบัญชีจำเป็นต้องพัฒนาทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูล การใช้ซอฟต์แวร์บัญชีสมัยใหม่ ความเข้าใจด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และทักษะการสื่อสารเชิงดิจิทัล เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร

ดังนั้น การวิเคราะห์สมรรถนะดิจิทัลของนักบัญชีในยุคดิจิทัล ที่ปฏิบัติงานบัญชีในจังหวัดนครปฐม จึงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติ เนื่องจากจะช่วยสะท้อนระดับความพร้อมที่แท้จริง ระบุจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนา ตลอดจนเป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบกลยุทธ์การพัฒนาที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งเน้นการประเมินองค์ประกอบของสมรรถนะดิจิทัลอย่างเป็นระบบและเสนอแนวทางพัฒนาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง เพื่อยกระดับศักยภาพนักบัญชี เสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของสำนักงานบัญชี และสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลในระดับภูมิภาคอย่างยั่งยืน

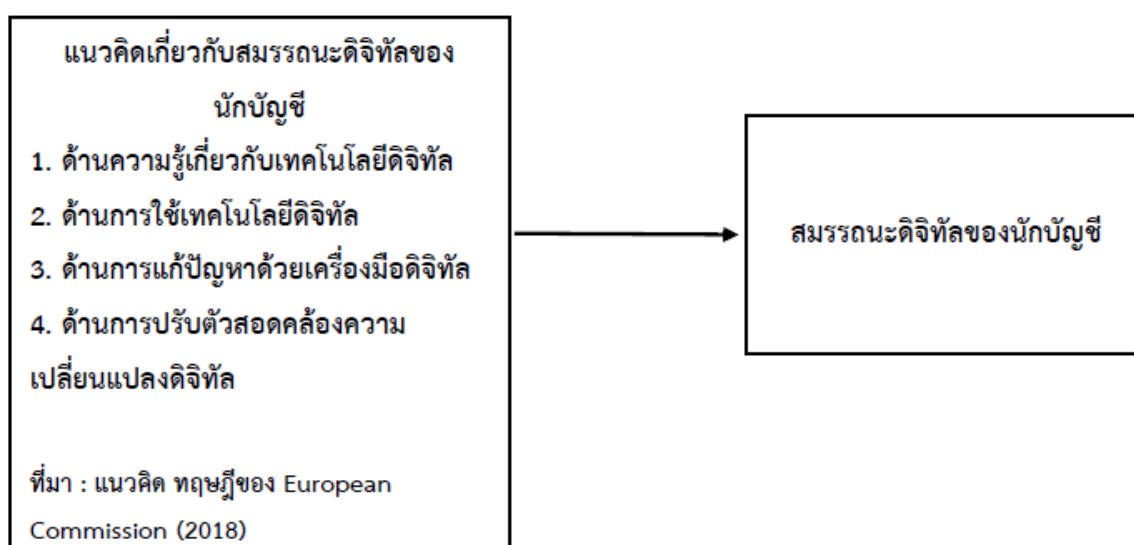
วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสมรรถนะดิจิทัลของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานบัญชีในจังหวัดนครปฐม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักบัญชีสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริมสมรรถนะดิจิทัลของตนเอง
2. องค์กรทางบัญชีสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงตลอดจนใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะดิจิทัลของนักบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดนครปฐม
3. สำนักงานบัญชี จังหวัดนครปฐม สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของนักบัญชีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่และการพัฒนาวิชาชีพนักบัญชีให้เจริญก้าวหน้า

กรอบแนวคิด

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมรรถนะ (competency) เป็นปัจจัยในการทำงานที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้องค์กร โดยเฉพาะการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เพราะสมรรถนะเป็นปัจจัยช่วยให้พัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อให้ส่งผลไปสู่การพัฒนาองค์กรต่าง ๆ จึงพยายามเอาสมรรถนะมาใช้เป็นปัจจัยในการบริหารองค์การในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนางานบริการหรือการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร

สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2563) ให้ความหมายว่าสมรรถนะดิจิทัล หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย มีจริยธรรม และสร้างสรรค์ เพื่อการดำรงชีวิต การทำงาน และการพัฒนาประเทศ

European Commission (2018) ให้ความหมายว่า สมรรถนะดิจิทัล คือ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมั่นใจ มีวิจารณญาณ และมีความรับผิดชอบ เพื่อการเรียนรู้ การทำงาน และการมีส่วนร่วมในสังคม โดยครอบคลุมความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่จำเป็น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จารุพร พุกธรรมา และคณะ (2565) ศึกษาเรื่อง สมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพสำนักงานบัญชีจังหวัดระยอง พบว่า ภาพรวมมีความคิดเห็นระดับมาก ความสำคัญอันดับแรกคือ การเข้าใจเครื่องมือดิจิทัลในการรักษาความปลอดภัยข้อมูลทางบัญชีเกี่ยวกับคุณภาพของสำนักงานบัญชี ภาพรวมมีระดับความคิดเห็นมาก ความสำคัญอันดับแรก คือ ความสำคัญกับการจัดทำงบการเงินได้อย่างถูกต้องคำนวณตัวเลขไม่ผิดพลาด

เยาวพา โส๊ะเหลี่ยม และคณะ (2565) ศึกษาเรื่อง ทักษะทางดิจิทัลและผลการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย พบว่า ทักษะทางการบัญชีดิจิทัลด้านการทำธุรกรรมออนไลน์ในงานด้านบัญชี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลในการทำงานส่วนด้านการใช้โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีและด้านการสื่อสารสารสนเทศทางการบัญชี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลในการทำงานของนักบัญชีในกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคใต้ของประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักบัญชีที่ขึ้นทะเบียนผู้ทำบัญชีในจังหวัดนครปฐม จำนวน 1,987 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2567)

กลุ่มตัวอย่าง นักบัญชีที่ปฏิบัติงานบัญชี ในจังหวัดนครปฐม คำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ ได้ขนาดตัวอย่าง 333 ราย ซึ่งสุ่มตัวอย่างโดยวิธี Random sampling (Yamane, 1973 อ้างใน อึ้งรุฒิ เอกะกุล, 2543)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการวิเคราะห์สมรรถนะดิจิทัลของนักบัญชี ที่ปฏิบัติงานบัญชี ในจังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สมรรถนะดิจิทัลของนักบัญชี แบ่งออกเป็น 4 ด้าน

- 2.1 ด้านความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล
- 2.2 ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
- 2.3 ด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล
- 2.4 ด้านการปรับตัวให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล

การทดสอบความตรงและความเที่ยงของข้อคำถาม

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแบบจำลอง การสำรวจ โดยการสังเคราะห์ผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาสร้างแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถาม เรื่อง การวิเคราะห์สมรรถนะดิจิทัลของนักบัญชีในยุคดิจิทัลที่ปฏิบัติงานบัญชีในจังหวัดนครปฐม ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน เพื่อวัดความสอดคล้องของข้อคำถามในแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item-Objective Congruence: IOC)

ขั้นตอนการตรวจสอบมีดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญเทียบแผนผังการสร้างคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับกรอบแนวคิด
2. ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามเทียบวัตถุประสงค์ในการวัด โดยให้คะแนนดังนี้
+1 หมายความว่า แน่ใจ ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวัด
0 หมายความว่า ไม่แน่ใจ ว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวัด
-1 หมายความว่า แน่ใจว่า ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวัด
3. นำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ หาค่า IOC รายข้อจากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้อง

R = คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

การตัดสินใจดัชนีความสอดคล้องตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์,

IOC มีค่าตั้งแต่ 0.50-1 แสดงว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

IOC มีค่าน้อยกว่า 0.50 แสดงว่าข้อคำถามไม่เป็นตัวแทนของวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

ขั้นตอนที่ 4 เก็บข้อมูลจากกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด (Try out) มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability Test) ซึ่งเป็นการวัดค่าความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) ด้วยวิธีการของสัมประสิทธิ์แอลฟา ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลที่ได้จากการทดสอบความเที่ยงของมาตรวัดโดยวิธีการนี้จะช่วยให้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงที่สูงขึ้นและนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อจัดทำแบบสอบถามให้เป็นฉบับที่สมบูรณ์ก่อนนำไปเก็บข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปและการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของข้อมูล โดยมีลักษณะของแบบสอบถามจะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การอภิปรายผลผู้วิจัยจะนำเอาคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย และแปรผลโดยอาศัยหลักตามโอกาสที่ควรจะเป็น (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, น.100) ตามแนวคิดของ Best (1977 อ้างถึงใน สุชาติ โสมประยูร และวรรณิโสสมประยูร, 2546, น.68) ซึ่งเกณฑ์ในการแปลความหมายจะเป็นดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.21-5.00	มากที่สุด
3.41-4.20	มาก
2.61-3.40	ปานกลาง
1.81-2.60	น้อย
1.00-1.80	น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยตรง โดยใช้การสำรวจเป็นเครื่องมือและใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

ผลการวิจัย

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะดิจิทัลของนักบัญชี ด้านความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สามารถกำหนดคำสำคัญในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งออนไลน์ที่มีความน่าเชื่อถือ เช่น web search engine	4.12	.64	มาก
2. สามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการและมีความน่าเชื่อถือ เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ	4.12	.51	มาก
3. สามารถเข้าถึงข้อมูลที่สืบค้นได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เช่น Google, Bing, Yahoo เป็นต้น	4.31	.76	มากที่สุด
4. สามารถตรวจสอบความผิดปกติของคอมพิวเตอร์ที่อาจเกิดภัยคุกคาม เช่น ไวรัสคอมพิวเตอร์ มัลแวร์ สปายแวร์ เป็นต้น	3.60	.95	มาก
5. มีการหลีกเลี่ยงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของข้อมูล	3.91	.71	มาก
รวม	4.01	.72	มาก

จากตาราง 1 สมรรถนะดิจิทัลของนักบัญชีในสำนักงานบัญชี ด้านความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = .72) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สามารถเข้าถึงข้อมูลที่สืบค้นได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เช่น Google, Bing, Yahoo เป็นต้น ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = .76) รองลงมา คือ สามารถกำหนดคำสำคัญในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งออนไลน์ที่มีความน่าเชื่อถือ เช่น web search engine ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = .64) สามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการและมีความน่าเชื่อถือ เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = .51) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ สามารถตรวจสอบความผิดปกติของคอมพิวเตอร์ที่อาจเกิดภัยคุกคาม เช่น ไวรัสคอมพิวเตอร์ มัลแวร์ สปายแวร์ เป็นต้น ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = .95)

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะดิจิทัลของนักบัญชี ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี เช่น โปรแกรม Express ในการจัดทำข้อมูลทางบัญชีได้อย่างเหมาะสม	4.10	.97	มาก
2. สามารถใช้เครื่องมือดิจิทัล เพื่อช่วยติดต่อสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Google meet, Line, Microsoft Teams	4.48	.65	มากที่สุด
3. เลือกใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันตามลักษณะการใช้งานในการทำงานออนไลน์ร่วมกันได้อย่างเหมาะสมและตามวัตถุประสงค์การใช้งาน	4.03	.76	มาก
4. สามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลเป็นช่องทางในการเป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับทางด้านบัญชี	3.80	.82	มาก
5. สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น การประมวลคำ ตารางคำนวณการจัดทำรายงานนำเสนอ เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านต่างๆอย่างมีประสิทธิภาพ	4.08	.77	มาก
รวม	4.10	.71	มาก

จากตาราง 2 สมรรถนะดิจิทัลของนักบัญชี ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = .71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สามารถใช้เครื่องมือดิจิทัล เพื่อช่วยติดต่อสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Google meet, Line, Microsoft Teams ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .65) รองลงมาคือ สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี เช่น โปรแกรม Express ในการจัดทำข้อมูลทางบัญชีได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.10$ S.D. = .97) และน้อยที่สุด สามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลเป็นช่องทางในการเป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับทางด้านบัญชี ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .82)

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะดิจิทัลของนักบัญชี ด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สามารถสำรองข้อมูลที่ไม่ได้ใช้ข้อมูลระยะเวลานานเพื่อป้องกันความเสียหายกับข้อมูล เช่น Cloud System, Google one	3.74	1.01	มาก
2. สามารถใช้เทคโนโลยีทำงานด้วยความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้องแม่นยำ ลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน	4.03	.72	มาก
3. สามารถใช้ Software ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการคำนวณตัวเลข ตารางข้อมูล แผนภาพและกราฟ เช่น Microsoft Excel	4.03	.76	มาก
4. สามารถใช้ Software ในการช่วยจัดทำเอกสารต่างๆ งานนำเสนอ เช่น Microsoft word, Microsoft Power point	4.06	.77	มาก
5. สามารถนำข้อมูลออนไลน์ที่สืบค้นมาได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงความน่าเชื่อถือของข้อมูล	3.92	.75	มาก
รวม	4.00	.76	มาก

จากตาราง 3 สมรรถนะดิจิทัลของนักบัญชี ด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D = .76) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับมาก คือ สามารถใช้ Software ในการช่วยจัดทำเอกสารต่างๆ งานนำเสนอ เช่น Microsoft word, Microsoft Power point ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = .77) รองลงมาคือ สามารถใช้เทคโนโลยีทำงานด้วยความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้องแม่นยำ ลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = .72) และสามารถใช้ Software ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการคำนวณตัวเลข ตารางข้อมูล แผนภาพและกราฟ เช่น Microsoft Excel ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = .76) และน้อยสุด สามารถสำรองข้อมูลที่ไม่ได้ใช้ข้อมูลระยะเวลานานเพื่อป้องกันความเสียหายกับข้อมูล เช่น Cloud System, Google one ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 1.10)

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะดิจิทัลของนักบัญชี ด้านการปรับตัวให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ให้บุคลากรในองค์กรสามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง	4.02	.66	มาก
2. มีสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือดิจิทัลในการขับเคลื่อนรูปแบบการทำงาน	4.10	.70	มาก
3. มีการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน	4.08	.70	มาก
4. มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีเหมาะสมกับรูปแบบธุรกิจ เช่น การเก็บข้อมูลต่างๆผ่านเว็บไซต์เพื่อลดการใช้เอกสาร	4.03	.65	มาก
5. สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการปฏิบัติงานโดยใช้เครื่องมือดิจิทัลเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	4.09	.70	มาก
รวม	4.06	.67	มาก

จากตาราง 4 สมรรถนะดิจิทัลของนักบัญชี การปรับตัวให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = .67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยเฉลี่ยสูงสุด คือ มีสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือดิจิทัลในการขับเคลื่อนรูปแบบการทำงาน ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = .70) รองลงมาคือ สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการปฏิบัติงานโดยใช้เครื่องมือดิจิทัลเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = .70) และน้อยสุด คือ มีการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ให้บุคลากรในองค์กรสามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = .66)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยโดยภาพรวมพบว่า นักบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดนครปฐม มีสมรรถนะดิจิทัลอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามา มีบทบาทสำคัญในกระบวนการทำงานทางบัญชี ทั้งในด้านการจัดทำข้อมูล การประมวลผล การวิเคราะห์ และการสื่อสารข้อมูลทางการเงิน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่านักบัญชีมีความสามารถในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งออนไลน์ที่น่าเชื่อถือ สามารถกำหนดค่าสำคัญในการค้นหาเลือกใช้เครื่องมือดิจิทัลที่เหมาะสม และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม สามารถตรวจสอบความผิดปกติของคอมพิวเตอร์ที่อาจเกิดภัยคุกคาม

เช่น ไวรัสคอมพิวเตอร์ มัลแวร์ สปายแวร์ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นในด้านเดียวกัน สะท้อนให้เห็นว่าความรู้ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ยังเป็นประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม

ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล แม้ว่าจะอยู่ในระดับมากเช่นกัน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักบัญชีสามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีและเครื่องมือสื่อสารออนไลน์เพื่อทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี โดยเฉพาะการใช้แพลตฟอร์มประชุมออนไลน์และแอปพลิเคชันสำหรับการทำงานร่วมกัน อย่างไรก็ตามสามารถใช้อุปกรณ์ดิจิทัลเป็นช่องทางในการเป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับทางด้านบัญชี ยังมีระดับต่ำกว่าทักษะด้านอื่น สะท้อนถึงบทบาทของนักบัญชีที่ยังคงมุ่งเน้นการปฏิบัติงานด้านเทคนิคมากกว่าการสื่อสารข้อมูลเชิงสร้างสรรค์ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่านักบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดนครปฐม มีความพร้อมด้านสมรรถนะดิจิทัลในระดับที่ดี โดยเฉพาะในด้านการปรับตัวและการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ

ด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล พบว่า นักบัญชีสามารถใช้ Software ในการช่วยจัดทำเอกสารต่างๆ งานนำเสนอ นักบัญชีและสามารถใช้ Software ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการคำนวณตัวเลข ตารางข้อมูล แผนภาพและกราฟเพื่อช่วยในการจัดทำรายงาน วิเคราะห์ข้อมูล และแก้ไขปัญหาการคำนวณได้อย่างมีประสิทธิภาพลดข้อผิดพลาดทำให้รายงานทางการเงินมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

ด้านการปรับตัวสอดคล้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล แสดงให้เห็นว่านักบัญชีส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลงพร้อมเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ และสามารถนำเครื่องมือดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม มีสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือดิจิทัลในการขับเคลื่อนรูปแบบการทำงาน นอกจากนี้หลายองค์กรมีการสนับสนุนให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการดำเนินงาน สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการปฏิบัติงานโดยใช้เครื่องมือดิจิทัลเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานมากขึ้น ซึ่งแสดงถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทสมัยใหม่

อภิปรายผล

ด้านความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล ผลการวิจัย พบว่า นักบัญชีมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธพงษ์ ชาวสำอาง และพรณทิพย์ อย่างกลั่น (2566) สมรรถนะของนักบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านความครบถ้วนและเชื่อถือได้ ด้านความรวดเร็วทันต่อเวลา ด้านความถูกต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของราชการ และด้านพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี

ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลผลการวิจัย พบว่า นักบัญชีสามารถใช้โปรแกรมบัญชีและเครื่องมือสื่อสารออนไลน์ได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับ วรียา ปานปรุ่ง (2561) สมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะของนักบัญชีในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในด้วยการวิเคราะห์และด้วยการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งนักบัญชีที่มีคุณลักษณะด้วยการคิดวิเคราะห์และด้านการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศ จะช่วยให้การเงินที่จัดทำนั้นมีความถูกต้องและครบถ้วนชัดเจน

ด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัลผลการวิจัย พบว่า นักบัญชีสามารถใช้ Software ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการคำนวณตัวเลข ตารางข้อมูล แผนภาพและกราฟเพื่อช่วยในการจัดทำรายงาน วิเคราะห์ข้อมูลและแก้ไขปัญหาการคำนวณได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Richardson et al. (2020) ซึ่งเน้นว่าการใช้เครื่องมือดิจิทัลสามารถช่วยให้กระบวนการบัญชีมีประสิทธิภาพและความแม่นยำมากยิ่งขึ้นลดการเกิดข้อผิดพลาดในด้านของการคำนวณตัวเลขในงบการเงิน

ด้านการปรับตัวสอดคล้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยสูงสุดแสดงว่านักบัญชีมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสุตา นาดี และคณะ (2564) สมรรถนะของนักบัญชีในยุคดิจิทัล ทักษะการปรับตัวในโลกที่เปลี่ยนแปลง พบว่า นักบัญชีให้ความสำคัญกับทักษะการปรับตัวในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยให้ความสำคัญกับทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ทักษะด้านการเป็นคู่มือผู้บริหาร ทักษะด้านการเรียนรู้เชิงพลวัต และทักษะด้านการบริหารจัดการอารมณ์และความคิดและพบว่าทักษะการปรับตัวทั้ง 4 ด้านมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับสมรรถนะของนักบัญชีในยุคดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี สามารถนำแนวทางไปปรับปรุงด้านสมรรถนะดิจิทัลของนักบัญชีไปพัฒนาให้เกิดทักษะ ความเข้าใจในบทบาทของนักบัญชียุคดิจิทัลและควรมีการปรับเปลี่ยนในการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการทำงานให้มากขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวก ความรวดเร็วและความแม่นยำในการปฏิบัติงาน
2. ควรมีการสนับสนุนในการเรียนรู้และเป็นการส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
3. นักบัญชีควรมีการพัฒนาตนเองด้านทักษะ "ความฉลาดทางดิจิทัล" (Digital Literacy) ไม่เพียงแต่ใช้โปรแกรมเป็น แต่ต้องเข้าใจเรื่องความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity) เพื่อป้องกันความเสี่ยงของข้อมูลทางการเงินขององค์กร

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2566). รายงานสถานการณ์ธุรกิจและแนวโน้มการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของผู้ประกอบการ SMEs ในประเทศไทย. กระทรวงพาณิชย์.
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2567). ข้อมูลผู้ทำบัญชีในประเทศไทย. กระทรวงพาณิชย์.
- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2565). แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570).

- จารุพร พุกธรรมา, รัชนีภรณ์ คณະพูล, และกาญจนา ผลาผล. (2565). สมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพสำนักงานบัญชี จังหวัดระยอง. *วารสารวิชาการการจัดการภาครัฐและเอกชน*, 4(3), 149–167.
- ณัฐรัตน์ ผดุงถิ่น. (2564). ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยแรงจูงใจที่ส่งผลต่อสมรรถนะดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาานครปฐมและสุพรรณบุรี. (วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประสุตา นาคี และคณະ. (2564). สมรรถนะของนักบัญชีในยุคดิจิทัล: ทักษะการปรับตัวในโลกที่เปลี่ยนแปลง. *วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ*, 20(8), 19-32.
- ยุทธพงษ์ ขาวสำอาง, และพรณทิพย์ อย่างกลิ่น. (2566). สมรรถนะและทักษะของนักบัญชีในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในสำนักงานการเงินของกองทัพบก. *วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 7(4), 170-179.
- เยาวพา โส๊ะเหลี่ยม และคณະ. (2565). ทักษะดิจิทัลและผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย. *วารสารเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 15(3), 153-173.
- วริยา ปานปรุง และคณະ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีต่อคุณลักษณะของนักบัญชีในยุคไทยแลนด์ 4.0. ใน *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ*, 2, (694-703). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). *กรอบสมรรถนะดิจิทัลสำหรับพลเมืองไทย (Digital Competence Framework for Thai Citizens)*. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2566). *รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2566*. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2544). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 11). เพ็ญฟ้า พรินต์ติ้ง.
- International Federation of Accountants. (2019). *International education standards (IES) handbook*. IFAC.
- European Commission. (2018). *DigComp 2.1: The digital competence framework for citizens with eight proficiency levels and examples of use*. Publications Office of the European Union.
- International Federation of Accountants. (2019). *International education standards (IES) handbook*. IFAC.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample sizes for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.

Richardson, V. J., Teeter, R. A., & Terrell, K. L. (2020). *Introduction to data analytics for accounting*. McGraw-Hill.

World Economic Forum. (2023). The future of jobs report 2023. World Economic Forum.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. Harper & Row.